LÆSEGUIDER
til dagtilbud

Solstrålebøgerne TRIN 1

af Lis og Torben Pøhler

Forlaget Pøhler, 2018
ISBN 978-87-93740-20-4

Pøhler

Balanceret læseundervisning fra starten

Forord

Læseguiderne er tænkt som guider i bogstavelig forstand. De kan give dig inspiration til, hvordan du kan introducere skriftsproget for de 4-5-årige børn i dagtilbuddet. Du kan vælge at følge guiderne slavisk fra den ene ende til den anden, du kan også vælge at pille ideer ud hist og her og så bruge bøgene, sådan som det nu passer bedst til dig og den børnegruppe, du aktuelt arbejder med.

Alle bøgerne i denne guide hører til Trin 1. Bøgerne er kendetegnet ved, at der som regel kun er en linje på hver side. Der er en fast sætningsstruktur, hvor et eller to ord udskiftes fra side til side. Undtaget dog den allersidste side, hvor bogens pointe kommer frem

På indersiderne af bøgerne kan du se forslag til, hvilke aspekter af de fem faglige kernekompetenceområder, du kan arbejde med til hver enkelt bog. Men man kan altså ikke nå det hele hver gang, det er nødvendigt at prioritere. De fem kompetenceområder, som udgør fundamentet i den balancerede læseundervisning, er:

- **Sproglig opmærksomhed**
- **Fonologisk opmærksomhed**
- **Ordforråd**
- **Forståelse**
- **Automatisering**

Vi har valgt en rækkefølge til præsentation af bøgerne. Der vil i guiderne fra tid til anden blive trukket tråde tilbage til de bøger, som allerede er gennemgået, således at det, der er lært i arbejdet med én bog, bliver repeteret og bragt i anvendelse igen i en efterfølgende bog. Til hver bog er der forslag til, hvordan du kan arbejde med udvalgte aspekter af de fem kompetenceområder. Bøgerne til Trin 1 er tænkt som de allerførste bøger, børnene skal stifte bekendtskab med, når de skal til at lære at tilegne sig skriftsproget i dagtilbuddet. Hovedvægten i Læseguiderne til disse bøger vil derfor fokusere på læseretning og viden om, hvad der er ord, bogstaver og illustrationer i bøgerne.

Til alle bøgerne er udarbejdet puslehistorier, dem kan du downloade fra **www.poehler.dk.** Herfra kan du også downloade klippeark med de 120 hyppigst forekommende ord. På indersiden af omslaget på hver bog kan du se hvilke af de 120 ord, der indgår i bogen.

Vi foreslår, at du arbejder med bogen tre gange sammen med din børnegruppe. Til hver bog er derfor udarbejdet en læseguide, som består af fire sider: en forside og én side til hver af de tre undervisningsgange.

Forside Her kan du se, hvilke fokusområder der trækkes frem i guiden, og hvad du evt. skal huske at have klar, inden I begynder at arbejde med bogen.

1. gang Guide til, hvordan du kan introducere bogen.

2. gang Inspiration til, hvordan du kan arbejde med fx læseretning, bogens struktur eller kendskab til ord og bogstaver.

3. gang Ideer til, hvordan bogen kan til selvstændig "læsning" og som udgangspunkt for fx drama, fortælling eller tegneopgaver, nu hvor børnene er blevet fortrolige med indholdet.

Vi regner med, at der er en tegne-/skrivebog til hvert barn. Bogen er et almindeligt ulinjeret kladdehæfte, hvor de kan tegne ting, lime brikker fra puslehistorierne ind eller måske endda skrive bogstaver. Vend kladdehæftet, så bliver sidebredden større og længden mindre. Det er det bedste format for børn i den alder. Husk også at instruere om skriveretning; man starter altid foroven, når man skriver bogstaver.

Rigtig god fornøjelse!

Brøndby november 2018

Lis og Torben Pøhler

Indhold

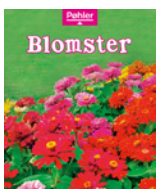

Blomster Side 3

Nej! Side 7

Jeg finder ... Side 11

Mit skateboard Side 15

Jeg skal sove Side 19

På vej til skole Side 23

Kæmpen Side 27

Under vandet Side 31

LÆSEGUIDE

Balanceret læseundervisning i dagtilbud

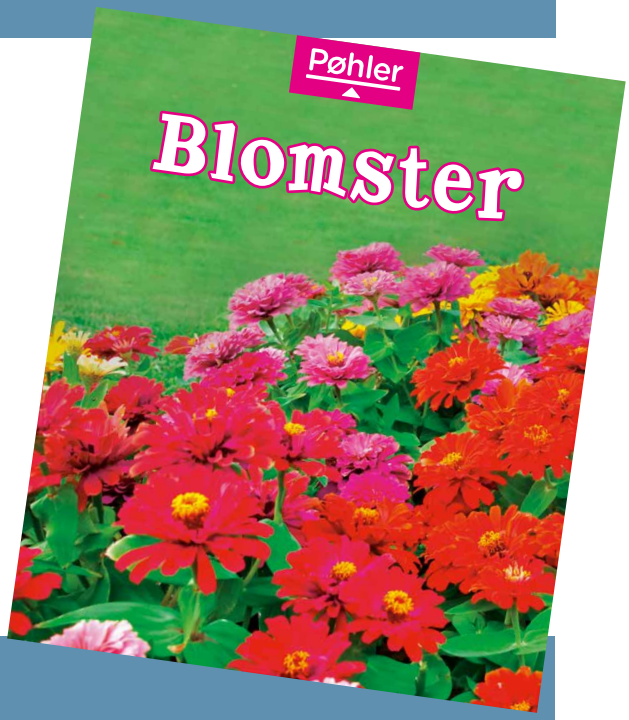

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder ...**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Kendskab til forside, bagside og læseretning
- **Ordforråd**
  Kendskab til navne på forskellige farver

  Kendskab til det hyppigt forekommende ord: *er*
- **Forståelse**
  Inddrage egen viden om blomster og farver
- **Automatisering**
  Kan læse i kor

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med en mindre gruppe børn i dagtilbud. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne-, fortælle- eller dramaopgave.

Supplerende materiale:
Puslehistorie *Blomster*. Kopier til alle børnene og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

*Nu skal vi læse en bog, som hedder **Blomster**. Prøv at kigge på billedet. Hvad kan I se? Hvilke farver har blomsterne? Har I selv blomster derhjemme? Hvad tror I, bogen handler om?*

Peg på ordet *Blomster.*

*Bogen hedder **Blomster**. Det står lige her på bogens forside. Men bogen har også en bagside. Hvad mon man kan se dér?*

Vend bogen om, og vis bogens bagside.

Hvad forestiller billedet? Under billedet står: Hvilke farver har blomsterne? Kender I nogle af farverne? Hvorfor mon pigen har alle de blomster? Lad os se, hvad der er inde i bogen!

Vis titelbladet.

Hvad forestiller billedet? Hvilke farver har de blomster?

Måske opdager børnene, at blomsterne på forsiden vokser i et blomsterbed, mens blomsterne på bagside og titelblad er buketter?
Peg på ordet *Blomster*.

*Nu vil jeg læse bogen **Blomster** for jer.*

Vis side 2 og peg på ordene, mens du læser. Fortsæt på samme måde men stop, når I har læst side 14.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvad mon der sker?

Lad børnene komme med et par gæt, læs derefter side 16, og tal med børnene om, at der kan være mange slutninger på en bog. Deres forslag til slutninger kan være lige så gode – eller bedre – end den, der er i bogen.

*Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … **Blomster** .. ja, det er flot. Nu læser jeg side 2, mens jeg peger på ordene. Mon I kan læse bogen sammen med mig?*

Læs hele bogen på denne måde.

Hold da op, hvor var I gode! Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to! Læs med stille stemme, for vi er jo mange.

Giv børnene hver en bog, og lad børnene læse bogen to og to med stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis der er behov for støtte, kan du pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle det.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Nu læser vi bogen sammen igen. Måske kan I pege på ordene, mens vi læser? Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde forside, bagside og læseretning

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Prøv at kigge på pigen på bagsiden: Hvad har hun i hånden? Hvorfor mon hun har alle de blomster?

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Hvor skal man starte, når man skal læse en bog?

Få børnene til at udpege forsiden. Tal også med dem om, hvor man slutter. Husk at bruge ordene forside og bagside, når I taler om det.

Jeg peger på ordene, mens vi læser. I må også prøve, om I kan pege på ordene i jeres bøger, mens vi læser.

Læs bogen side for side. Peg på ordene, mens du læser.

Brug gerne fx en blyant, når du peger, så din hånd ikke skygger for ordene.
Ros børnene, når de forsøger at følge med fingrene.
Når du bladrer i bogen, så sig:

Nu er jeg færdig med at læse på den side, så nu bladrer jeg videre til den næste.

Det er altså rigtig flot! Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to. Husk at læse med stille stemme. Vi er jo mange.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Du skal støtte, hvis der er behov for støtte til at pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle, hvad der står.

3 Med bogen som udgangspunkt for tegneopgave

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder?
Kan I huske, hvor vi skal starte, når vi skal læse bogen?

Nu skal vi prøve at læse den sammen. Og vi skal pege på ordene, mens vi læser.

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Brug gerne fx en blyant, når du peger, så din hånd ikke skygger for ordene.
Ros børnene, når de forsøger at følge med fingrene.

Sikke mange farver blomsterne kunne have. Prøv at kigge i jeres bøger. Kan I pege på den side, hvor der er røde blomster?

Prøv med forskellige farver, så du er sikker på, at alle har forstået at bladre, lede og pege i egen bog.

Lad os så lige kigge på den side med de røde blomster igen. Er der nogen, som kan vise mig, hvor ordet ***Blomster*** *står? Mon der også er nogen, som kan vise mig, hvor ordet* ***røde*** *står?*

Du skal hjælpe børnene til at få udpeget de rigtige ord.
De skal helst lære at sætte én pegefinger foran ordet, de skal udpege, og én pegefinger efter. Men det kan blive for meget at lære dem lige nu. Du kan selv gøre det uden at italesætte det. Så ser de, at det er sådan, man gør. Når I har læst 4-5 bøger, så kan du begynde at opfordre børnene til at gøre ligesådan.

Få dem til at kigge efter hinanden eller på dig, hvis de er i tvivl. Alle børnene skal opleve, at de kunne pege på de rigtige ord.

Nu kan I også læse om farverne! Hvor er I dygtige. Til sidst skal I prøve at tegne blomster.

Tegne-/skrivebog

Nu får I jeres egen tegne-/skrivebog. I skal hver tegne tre blomster, som godt må være forskellige.
I skal give hver blomst en farve. I må godt bruge bogen og kigge efter.

Slut af med, at børnene fortæller om deres blomster, fx: *Blomsten er rød* eller *Mine blomster er gule*. De må gerne bruge sætningsstruktur fra bogen, men det behøver ikke være et krav.

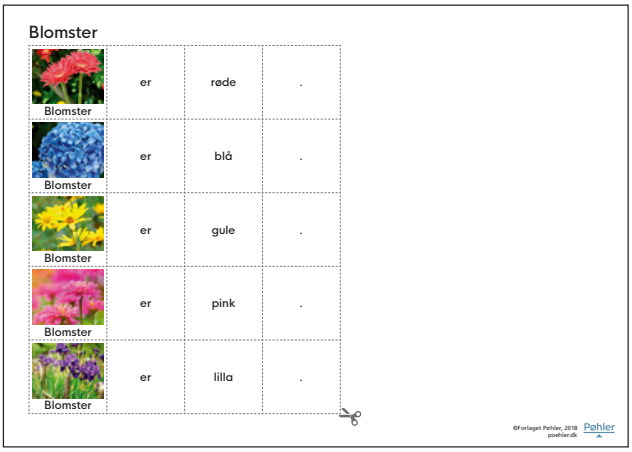

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i dagtilbud

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder ...**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Kendskab til forside, bagside og læseretning
- **Ordforråd**
  Genkendelse af de hyppigt forekommende ord: *nej, siger, far, mor, ja, og*
- **Forståelse**
  Inddrage egne erfaringer
- **Automatisering**
  Kan læse i kor

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med en mindre gruppe børn i dagtilbud. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne-, fortælle- eller dramaopgave.

Supplerende materiale:
Puslehistorie *Nej*. Kopier til alle børnene og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

© Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

*Nu skal vi læse en bog, som hedder **Nej!**. Prøv at kigge på billedet. Hvad kan I se? Hvad mon alle de ting skal bruges til? Hvorfor mon bogen hedder **Nej!**?*

Peg på ordet Nej! på forsiden.

*Bogen hedder **Nej!**. Det står lige her.*

Sæt en finger foran og en finger bagved ordet. Husk at udråbstegnet er ikke en del af ordet. Børnene skal lære sig, at det er den måde, man udpeger enkeltord i teksten.

Vend bogen om, og vis bogens bagside.

Hvad kan I se på billedet? Drengen vil prøve noget, og far siger Nej! Peg på ordet i billedet. Hvorfor mon far siger Nej?

Lad børnene benævne så meget på billedet som muligt. Lad dem også gerne komme med forslag til, hvorfor far siger nej.

Lad os nu se, hvad der er inde i bogen!

Vis titelbladet.

Hvad forestiller billedet? Hvordan ser mor og far ud? Hvorfor mon de står sådan? Hvad tror I, der sker?

Vis side 3 og peg på ordene, mens du læser. Gør opmærksom på, at der også står et ord over mors hoved på side 2.

Hvad mon der står her? Hvorfor tror I, mor siger nej?

Fortsæt på samme måde på de næste sider, men stop, når I har læst side 15.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvad mon der sker?

Lad børnene komme med et par gæt. Læs teksten og tal om billedet, og også om hvorfor mor og far nu siger "Ja". Kig derefter på billedet side 16.

Hvad mon drengen drømmer om?

Giv børnene hver en bog

*Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … **Nej!**.. ja, det er flot. Nu læser jeg side 3, mens jeg peger på ordene. Kan I også pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig?*

2 Arbejd med fokusområde forside, bagside og læseretning

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad der skete i bogen? Hvorfor mon far og mor hele tiden siger nej?

Prøv at kigge på billedet på bagsiden: Hvorfor mon far siger nej?

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Hvor skal man starte, når man skal læse en bog?

Få børnene til at udpege forsiden. Tal også med dem om, hvor man slutter. Husk at bruge ordene forside og bagside, når I taler om det.

Jeg peger på ordene, mens vi læser. I må også prøve, om I kan pege på ordene i jeres bøger, mens vi læser.

Læs bogen side for side. Peg på ordene, mens du læser.

Brug gerne fx en blyant, når du peger, så din hånd ikke skygger for ordene.
Ros børnene, når de forsøger at følge med fingrene.
Når du bladrer i bogen, så sig:

Nu er jeg færdig med at læse på den side, så nu bladrer jeg videre til den næste.

Det er altså rigtig flot! Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to. Husk at læse med stille stemme. Vi er jo mange.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Du skal støtte, hvis der er behov for støtte til at pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle, hvad der står.

3 Med bogen som udgangspunkt for fortælle- og tegneopgave

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Skal vi lige prøve at læse den sammen? Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

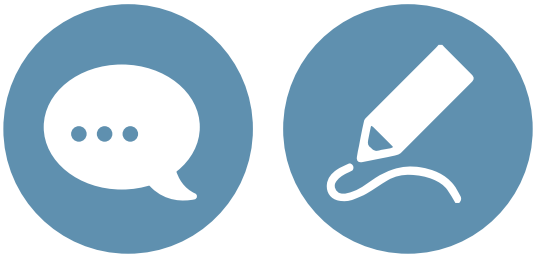

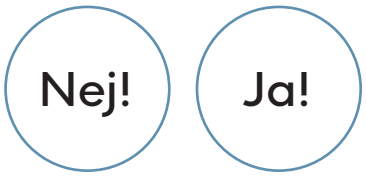

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

I er virkelig dygtige! I kan jo læse bogen! Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to – men denne gang må I ikke læse ordene. I må kun kigge på billederne og fortælle!

Lad børnene fortælle bogen for hinanden to og to

Mens børnene fortæller for hinanden, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis der er behov for støtte, så sig at de skal kigge på billeder og tænke over, hvad bogen handler om.

Klip brikkerne *Nej!* og *Ja!* ud fra puslehistorien, så der er to brikker til hvert barn.

Nu har I fået to brikker. Der står et ord på hver brik. Det ord står også i bogen. Prøv om I kan finde ordet i bogen.

Hjælp børnene så meget, at alle oplever, at de har fundet ordet i bogen. Tal med dem om, hvad der står på de to brikker. Lav derefter et par øvelser, hvor de skal lægge de to brikker på bordet og så på opfordring først trække fx Ja-brikken og derefter Nej-brikken. Måske kan nogle af børnene også selv trække en brik og sige, hvad der står?

Tegne-/skrivebog

*Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal lime brikken med ordet **Nej!** i den ene side og brikken med ordet **Ja!** på den anden side. Nu skal I tegne noget, I vil sige nej til, og noget I vil sige ja til. Bagefter kan I fortælle os andre om det, I har tegnet.*

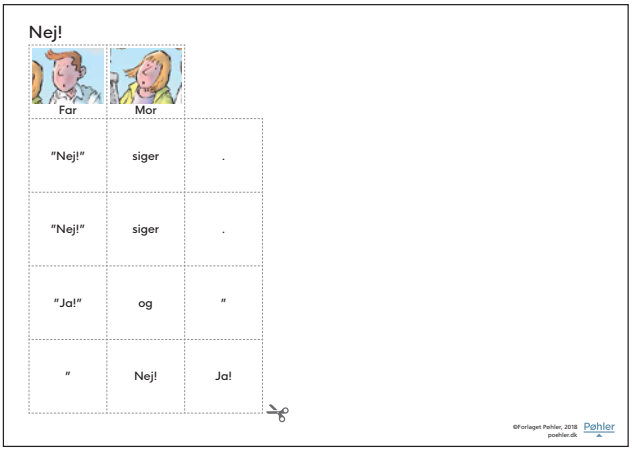

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i dagtilbud

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder ...**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Kendskab til forside, bagside og læseretning
- **Ordforråd**
  Kendskab til de hyppigt forekommende ord: *en, et*
- **Forståelse**
  Inddrage egne erfaringer om, hvad man kan finde, når man går tur
- **Automatisering**
  Genlæse teksten både alene og i kor

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med en mindre gruppe børn i dagtilbud. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne-, fortælle- eller dramaopgave.

Supplerende materiale:
Puslehistorie *Jeg finder ...* Kopier til alle børnene og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

*Nu skal vi læse en bog, som hedder **Jeg finder...** Den handler om en dreng, som går en tur. Prøv at kigge på billedet. Hvad kan I se? Hvor er drengen? Hvad tror I, at bogen handler om, når den hedder **Jeg finder...**? Hvad tror I, drengen finder?*

Lad børnene gætte. Forhold dig åben til forslagene, fx: Ja, det kan da godt være, at han finder en fisk nede i vandet /en flot muslingeskal/ en pose med badetøj, som nogen har glemt. Hvis børnene foreslår, at han finder en rummand, en hval eller en elefant, så tal med dem om det realistiske i forslagene.

Har I lagt mærke til, at billedet på forsiden er et fotografi? Gad vide, hvad er der på bogens bagside.

Vend bogen om, og vis bogens bagside.

Der er også fotografier! Hvad kan I se på de fire billeder?

Få børnene til at benævne billederne.

Tror I, drengen finder dem? Hvad har I selv fundet, når I har gået tur?

Tal med dem om, hvad man kan finde, når man går en tur. Vis titelbladet.

Hov! Hvem er nu det? Lagde I mærke til, at det ikke er den samme dreng, som ham på forsiden? Hvordan kan det mon være? Hvad mon denne her dreng finder?

Vis side 3 og peg på ordene, mens du læser. Fortsæt på samme måde, men stop, når I har læst side 15.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvad mon der sker?

Lad børnene komme med et par gæt. Kig derefter på side 16. Læs teksten og tal om billedet.

Hvorfor mon der står, at han finder sig selv? Hvad gør han på billedet? Hvad kigger han mon på? Har I prøvet at se jeres eget spejlbillede i vandet? Eller har I set træer, der spejler sig i vandet?

Giv børnene hver en bog

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … Det er flot. Nu læser jeg side 3, mens jeg peger på ordene. Kan I også pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig?

Læs hele bogen på denne måde.

I er bare så gode! Mon I kan læse bogen for hinanden to og to nu? Husk at læse med stille stemme.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to og med stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis der er behov for støtte, kan du pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle det.

2 Arbejd med fokusområde forside, bagside og læseretning

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Vi skal starte med bogens forside. Hvor er den?

Børnene peger på forsiderne af deres bøger.

Hvordan er det nu, man gør, når man læser?

Vis og sæt ord på, at man starter fra forsiden, bladrer side for side og slutter på bagsiden. Lad nogle af børnene vise det (uden at læse).

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Hvor er det nu, man skal starte, når man skal læse en bog?

Få børnene til igen at udpege forsiden.

Jeg peger på ordene, mens vi læser. I må også prøve, om I kan pege på ordene i jeres bøger, mens vi læser.

Læs bogen side for side. Peg på ordene, mens du læser.

Brug gerne fx en blyant, når du peger, så din hånd ikke skygger for ordene.
Ros børnene, når de forsøger at følge med fingrene.
Når du bladrer i bogen, så sig:

Nu er jeg færdig med at læse på den side, så nu bladrer jeg videre til den næste.

Det er altså rigtig flot! I er allerede blevet dygtige til at læse. Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to. Husk at læse med stille stemme. Vi er jo mange.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Du skal støtte, hvis der er behov for støtte til at pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle, hvad der står.

3 Med bogen som udgangspunkt for fortælle- og tegneopgave

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Skal vi lige prøve at læse den sammen? Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

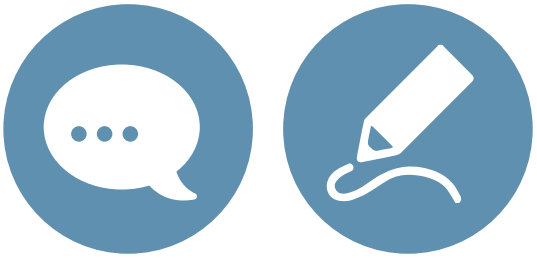

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

I er virkelig dygtige! I kan jo læse bogen! Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to – men denne gang må I ikke læse ordene. I må kun kigge på billederne og fortælle!

Lad børnene fortælle bogen for hinanden to og to

Mens børnene fortæller for hinanden, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis der er behov for støtte, så sig at de skal kigge på billeder og tænke over, hvad bogen handler om.

Sikke mange ting drengen fandt! Er der nogen, der kan finde den side, hvor der står: ***Jeg finder en hund?***

Hjælp børnene, så meget at alle oplever, at de har fundet den rigtige side i bogen. Prøv på tilsvarende måde at udpege nogle af de andre sider (Fx kat, træ og frø)

Klip brikkerne med kat, hund og frø ud fra puslehistorien, så der er et sæt til hvert barn.

Nu har I fået tre brikker hver. På hver brik er der både et billede og et ord. Læg brikkerne foran jer. Kan I pege på brikken med en hund? … en frø? … en kat? Det var flot. Mon I kan finde et sted i bogen, hvor der står hund?

Lav derefter et har øvelser, hvor de skal lægge brikken på den side i bogen, hvor ordet også står. Husk, at der også står hund og kat på bagsiden. Lav nogle øvelser med at finde ordene i bogen. Måske kan nogle af børnene også selv trække en brik og sige, hvad der står?

Tegne-/skrivebog

Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal tegne noget, I har set, når I har gået tur. Bagefter skal I fortælle os om det.

Du kan evt. supplere med at de limer billederne fra puslehistorien ind og sætter ring om de ting, de engang selv har set i virkeligheden.

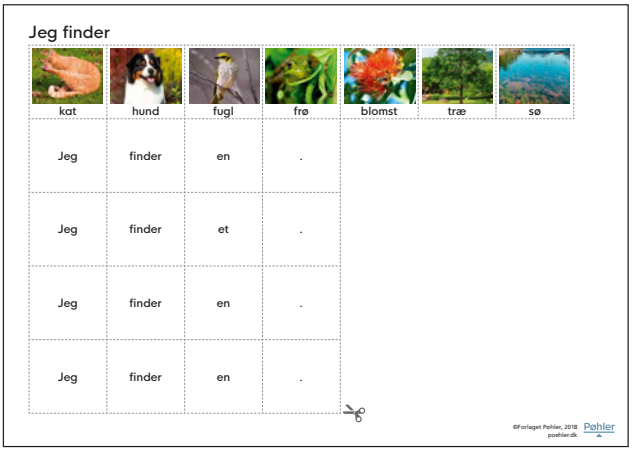
Jeg finder

kat	hund	fugl	frø	blomst	træ	sø
Jeg	finder	en	.			
Jeg	finder	et	.			
Jeg	finder	en	.			
Jeg	finder	en	.			

©Forlaget Pøhler, 2018 poehler.dk Pøhler

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i dagtilbud

BØGER TIL TRIN 1

1. Blomster
2. Nej!
3. Jeg finder ...
4. Mit skateboard
5. Jeg skal sove
6. På vej til skole
7. Kæmpen
8. Under vandet

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Kendskab til forside, bagside og læseretning
- **Ordforråd**
  Kendskab til det hyppigt forekommende ord: *min*

  Kendskab til ordene *mine, mit*
- **Forståelse**
  Sammenligne med egne erfaringer
- **Automatisering**
  Genlæse teksten både alene og i kor

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med en mindre gruppe børn i dagtilbud. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne-, fortælle- eller dramaopgave.

Supplerende materiale:
Puslehistorie *Mit skateboard.* Kopier til alle børnene og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

© Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

*Nu skal vi læse en bog, som hedder **Mit skateboard**. Prøv at kigge på billedet. Hvad kan I se? Hvad laver drengen? Er der nogen af jer, der har prøvet at stå på et skateboard?*

Lad børnene fortælle om skateboard.

*Hvad er det, drengen har på hovedet? Hvorfor mon han har hjelm på? Hvad tror I, bogen handler om, når den hedder **Mit skateboard**?*

*Peg på ordene **Mit skateboard** og læs det for børnene, mens du peger.*

Vend bogen om, og vis bogens bagside.

Hvad kan I se på dette billede?

Snak om skateboard, og om hvorfor man skal beskytte kroppen, når man kører på fx cykel, skateboard eller rulleskøjter. Tal om håndledsbeskyttere, albuebeskyttere og knæbeskyttere.

Vis nu titelbladet.

Hvad tror I, der står over billedet af drengen?

Vis side 2 og peg på ordene, mens du læser. Fortsæt på samme måde, men stop, når I har læst side 15.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvad mon der sker?

Lad børnene komme med et par gæt. Læs derefter på side 16. Læs teksten og tal om billedet.

Hvad er der sket? Hvordan passer den slutning til jeres gæt? Hvad gør mor? Hvad er hunden i gang med?

Giv børnene hver en bog

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … Det er flot. Nu læser jeg på side 2, mens jeg peger på ordene. Der er tre ord. Kan I pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig?

Læs hele bogen på denne måde.

Hvor er I bare dygtige! Nu skal I prøve at læse bogen hver for sig.

Lad børnene læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis der er behov for støtte, kan du pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle det.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde forside, bagside og læseretning

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Vi skal starte med bogens forside. Hvor er den?

Børnene peger på forsiderne af deres bøger.

Hvordan er det nu, man gør, når man læser?

Vis og sæt ord på, at man starter fra forsiden, bladrer side for side og slutter på bagsiden. Lad nogle at børnene vise det (uden at læse).

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Hvor er det nu, man skal starte, når man skal læse en bog?

Få børnene til igen at udpege forsiden.

Jeg peger på ordene, mens vi læser. I må også prøve, om I kan pege på ordene i jeres bøger, mens vi læser.

Læs bogen side for side. Peg på ordene, mens du læser.

Brug gerne fx en blyant, når du peger, så din hånd ikke skygger for ordene.
Ros børnene, når de forsøger at følge med fingrene.
Når du bladrer i bogen, så sig:

Nu er jeg færdig med at læse på den side, så nu bladrer jeg videre til den næste.

Det er altså rigtig flot! I er allerede blevet dygtige til at læse. Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to. Husk at læse med stille stemme. Vi er jo mange.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Du skal støtte, hvis der er behov for støtte til at pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle, hvad der står.

3 Med bogen som udgangspunkt for mimeopgave

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Skal vi lige prøve at læse den sammen? Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

I er virkelig dygtige! I kan jo læse bogen! Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis der er behov for støtte, kan du pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle det.

Der er mange ting, man skal have på, når man skal stå på skateboard. Hvad skal man have på? I må meget gerne kigge i bogen.

Sørg for at få sat ord på alle tingene.

Mimeleg

Klip billedbrikkerne ud fra puslehistorien. Læg dem i en pose, så børnene kan trække en brik uden at vide, hvad der er på den.

Nede i posen ligger nogle brikker med billeder af de ting, drengen tager på, inden han skal ud på skateboard. Nu skal en af jer trække en brik, og I må ikke vise den til andre. Så skal I mime det, der står på brikken, vi andre skal gætte, hvad det er. Jeg trækker den første brik, så I kan se, hvad jeg mener.

Lad legen køre, så længe det nu er muligt. Bedst vil det være, hvis alle børn når at mime. Men det kan være, at det kommer til at tage for lang tid. Så hellere stoppe, mens legen er god.

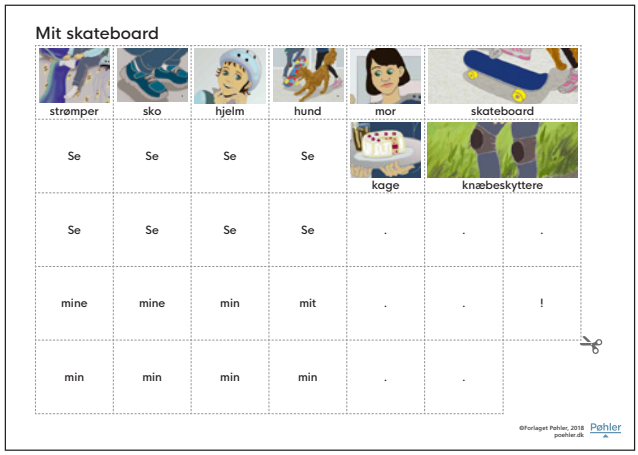

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i dagtilbud

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder …**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

■ **Sproglig opmærksomhed**
Opdele sætninger i ord

■ **Ordkendskab**
Kendskab til hyppigt forekommende ord: *jeg, skal, så*

Kendskab til indholdsord: *hoppe, sjippe, hvile, fjolle, rutsje, hinke, dykke, sove*

■ **Forståelse**
Forståelse af rækkefølge i fortælling: Først … så ….

■ **Automatisering**
Genlæse teksten både alene og i kor

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med en mindre gruppe børn i dagtilbud. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne-, fortælle- eller dramaopgave.

Supplerende materiale:
Puslehistorie *Jeg skal sove.* Kopier til alle børnene og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

© Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

*I dag skal vi læse en bog, som hedder **Jeg skal sove**. Den handler om en pige, som skal sove. Prøv at kigge på billedet. Hvad kan I se? Hvad tror I, der vil ske i bogen? Mon hun kan falde i søvn?*

Lad børnene komme med forslag til, hvad de kan ske.

Vend bogen om, og vis bogens bagside.

Hvad gør pigen? Ja, hun sjipper, og hun rutsjer. Hun leger også, at hun dykker, og så kan hun hinke oppe i sengen. Hvorfor mon hun gør det? Hvad gør I, når I skal sove? Lad os se, hvad pigen gør.

Lad børnene fortælle om, hvad de gør, når de skal sove.
Vis titelbladet.

Hvad mon far og mor siger, inden de går ud ad døren? Hvad tror I, pigen tænker?

Vis side 3 og peg på ordene, mens du læser. Fortsæt på samme måde, men stop, når I har læst side 15.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvad mon der sker?

Lad børnene komme med et par gæt. Kig derefter på side 16. Læs teksten og tal om billedet, og om hvordan det passede til børnenes gæt.

Giv børnene hver en bog

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … Det er flot.

Vis titelbladet.

*Hvad mon der står her? Der står **Jeg skal sove**. Det er nemlig rigtigt.*

Blad videre og læs:

Hvad er det, pigen først skal? Hun skal hoppe. Det er rigtigt. … Og hvad skal pigen så? Ja, hun skal sjippe …

Peg på ordene, og læs teksten. Læs hele bogen på denne måde.

Hvor er I bare dygtige! Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to. Husk at læse med stille stemme. Vi er jo mange.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to og med stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis der er behov for støtte, kan du pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle det.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Lad os lige kigge på bogens bagside. Kan I huske, hvad hun først gjorde? I må gerne kigge i bogen! Først sjipper hun, så rutsjer hun, så hinker hun, og så dykker hun. Kan I også huske, hvad hun gjorde til allersidst i bogen? Ja, det er rigtigt: så sover hun!

2 Arbejd med fokusområde: pege på ord

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Vi skal starte med bogens forside. Hvor er den?

Børnene peger på forsiderne af deres bøger.

Hvordan er det nu, man gør, når man læser?

Vis og sæt ord på, at man starter fra forsiden, bladrer side for side og slutter på bagsiden. Lad nogle at børnene vise det (uden at læse).

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Hvor skal man starte, når man skal læse en bog?

Få børnene til igen at udpege forsiden.

I dag skal vi øve os i at pege på ordene, mens vi læser. Lad os starte med forsiden. Bogen hedder ***Jeg skal sove****. Kan I sætte én finger foran titlen og én finger bagved?*

Vis, hvordan de skal gøre.

Kan I se, at der er tre ord i titlen: ***Jeg skal sove****. Når man læser, så peger man på et ord ad gangen. Nu peger jeg på det første ord –* ***Jeg*** *– Kan I pege i jeres bøger, og læse ordet sammen med mig?*

Brug gerne fx en blyant, når du peger, så din hånd ikke skygger for ordene.

Nu peger jeg på det næste ord – ***skal*** *– Kan I også pege og læse ordet sammen med mig, Og så peger jeg på det sidste ord –* ***sove*** *– Kan I også pege på ordet og læse det?*

Det er så flot! Nu skal vi læse alle tre ord mens vi peger. Er i klar med fingeren?

Læs gerne flere sider på samme måde, men nødvendigvis ikke hele bogen.

Det er altså rigtig flot! I virkelig gode til at læse og pege på ord. Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to. I dag skal I både læse med stille stemme, og pege på ordene, mens I læser.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Du skal støtte, hvis der er behov for støtte til at pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle, hvad der står.

3 Med bogen som udgangspunkt for mimeopgave

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Skal vi lige prøve at læse den sammen? Hvad er det nu, vi skal huske? Vi skal pege på ordene, mens vi læser.

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene.

I er virkelig dygtige! I kan jo læse bogen! Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to. Og I skal huske at pege på ordene, mens I læser.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis der er behov for støtte, kan du pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle det.

Sikke mange ting, pigen finder på inden hun skal sove. Kan I huske, hvad hun gør? I må gerne kigge i bogen.

Sørg for, at alle får sat ord på det, pigen gør.

Nu skal vi lige kigge på bagsiden. Kan I huske, hvad hun gør på de fire billeder?

Mimeleg

Klip billedbrikkerne ud fra puslehistorien. Læg dem i en pose, så børnene kan trække en brik uden at vide, hvad der er på den.

*Nede i posen ligger nogle brikker med billeder af de ting, pigen gør, inden hun skal sove. Nu skal en af jer trække en brik, og I må ikke vise den til andre. Så skal I mime det, der står på brikken. Og så skal vi andre gætte, hvad det er. Kan I huske, vi også prøvede det, da vi læste **Mit skateboard**?*

Lad legen køre, så længe det nu er muligt. Bedst vil det være, hvis alle børn når at mime. Men det kan være, at det kommer til at tage for lang tid. Så hellere stoppe, mens legen er god.

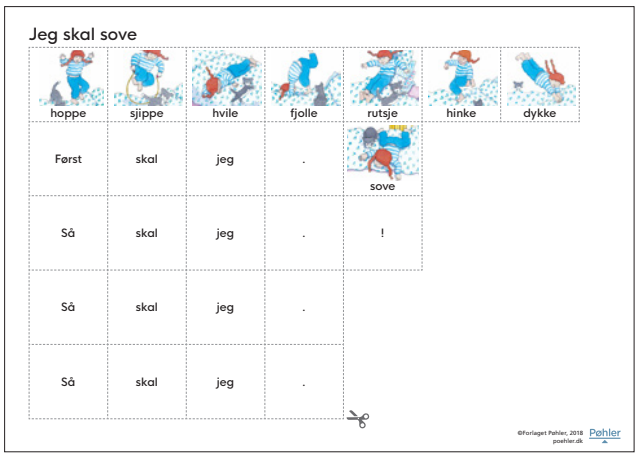

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i dagtilbud

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder ...**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Opdele sætninger i ord
- **Ordkendskab**
  Genkendelse af ordene: e*n, er, på, vej, til, skole*
- **Forståelse**
  Forstå hvordan man bygger en sætning op.

  Kendskab til punktum
- **Automatisering**
  Genlæse teksten både alene og i kor

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med en mindre gruppe børn i dagtilbud. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne-, fortælle- eller dramaopgave.

Supplerende materiale:
Puslehistorie *På vej til skole.* Kopier til alle børnene og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

Nu skal vi læse en bog, som hedder ***På vej til skole****. Prøv at kigge på billedet. Hvem er på vej til skole? Hvad kan I se på billedet?*

Sæt ord på så mange ting som muligt. Husk at få benævnt piraten og papegøjen.

Kender I nogen, som går i skole? Tror I, piraten er på vej hen til deres skole? Lad os lige kigge på bagsiden.

Vend bogen om, og vis bogens bagside.

Hernede står **(peg):** *Hvem mon er lærer? Hvem gætter I på? Lad børnene gætte og sig derefter: Der står også nogle ord! Der står* **(peg)***: cowboy, klovn, lærer, papegøje, pilot, pirat.*

Peg på ordene et ad gangen. Få børnene til at matche billeder og ord. Måske kan de nu gætte, hvem der er lærer?

Jeg gad vide, hvordan læreren kommer i skole! Hvordan tror I, han gør? Nu må vi vist hellere læse i bogen!

Vis titelbladet.

Hov! Hvem er det nu, der er på vej til skole? Mon han går i samme skole som piraten?

Vis side 2-3 og peg på ordene, mens du læser. Læs resten af bogen på samme måde. Husk også at læse teksten i billedet på side 5. Læs med "papegøjestemme". Stop, når I har læst side 15.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvordan mon læreren kommer til skole?

Lad børnene komme med et par gæt. Kig derefter på side 16. Snak om billedet, og om hvordan det passede til børnenes gæt. Husk at læse, hvad læreren siger.

Giv børnene hver en bog

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Vi skal huske at pege på ordene, mens vi læser. Hvor skal vi starte, når vi skal læse en bog? Rigtigt! Vi skal starte på forsiden. Hvor er det første ord på forsiden?

Peg på ordene og læs teksten. Læs hele bogen på denne måde.

Til sidst skal I læse bogen for hinanden to og to. Husk at pege på ordene, når I læser. Først skal den ene læse. Bagefter skal den anden læse. Man må meget gerne hjælpe hinanden med at læse.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to.

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis der er behov for støtte, kan du pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle det.

2 Arbejd med fokusområde: pege på ord

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Vi skal starte med bogens forside. Hvor er den?

Børnene peger på forsiderne af deres bøger.

Hvordan er det nu, man gør, når man læser?

Vis og sæt ord på, at man starter fra forsiden, bladrer side for side og slutter på bagsiden. Lad nogle at børnene vise det (uden at læse).

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Hvor man skal starte, når man skal læse en bog?

Få børnene til igen at udpege forsiden.

Jeg peger på ordene, mens vi læser. I må også prøve, om I kan pege på ordene i jeres bøger, mens vi læser.

Læs bogen side for side. Peg på ordene, mens du læser.

Brug gerne fx en blyant, når du peger, så din hånd ikke skygger for ordene.
Ros børnene, når de forsøger at følge med fingrene.
Når du bladrer i bogen, så sig:

Nu er jeg færdig med at læse på den side, så nu bladrer jeg videre til den næste. Det er altså rigtig flot! I er allerede blevet dygtige til at læse og pege på ordene. Nu skal I prøve kigge på forsiden. Bogen hedder ***På vej til skole****. Hvor står det?*

På forsiden står der foruden titlen også et skilt med ordet skole og forlagets logo med navnet Pøhler. Tal med børnene om, hvad der er tekst på siden. Få dem til at udpege titlen ved at sætte en finger foran og en finger bagved. Læs ordene i kor. Tæl evt. hvor mange ord der er. Peg på ordene, mens I læser titlen. Læs evt. en side eller to mere på denne grundige måde.

I er altså dygtige til at pege på ordene, mens I læser. Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to. Husk at pege på ordene og læse med stille stemme. Vi er jo mange.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Du skal støtte, hvis der er behov for støtte til at pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle, hvad der står.

3 Med bogen som udgangspunkt for fortælle- og tegneopgave

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Skal vi lige prøve at læse den sammen? Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

I er virkelig dygtige! I kan jo læse bogen! Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to – men denne gang må I ikke læse ordene. I må kun kigge på billederne og fortælle! Og I må gerne fortælle mere end det, der stå i bogen.

Lad børnene fortælle bogen for hinanden to og to

Mens børnene fortæller for hinanden, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis der er behov for støtte, så sig at de skal kigge på billeder og tænke over, hvad bogen handler om.

Tænk nu, hvis de ikke var på vej til skole. Hvor mon de så skulle hen? Hvor tror I, piraten skulle hen? Hvor skulle klovnen hen ? …

Tegne-/skrivebog

Klip billedbrikkerne ud fra puslehistorien, og giv børnene et sæt hver.

Nu skal I lave en ny historie. For nu skal personerne ikke i skole, nu skal de andre steder hen, sådan som vi lige har talt om. Måske skal klovnen til cirkus? Måske skal piraten ud til sit piratskib. I må vælge en af brikkerne og lime den ind i bogen. Og så skal I tegne, hvad de er på vej hen til.

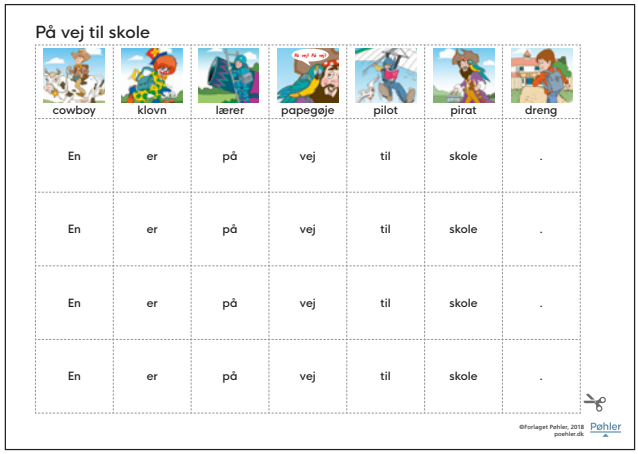
På vej til skole

cowboy	klovn	lærer	papegøje	pilot	pirat	dreng
En	er	på	vej	til	skole	.
En	er	på	vej	til	skole	.
En	er	på	vej	til	skole	.
En	er	på	vej	til	skole	.

©Forlaget Pohler, 2018 poehler.dk Pøhler

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i dagtilbud

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder ...**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Opdele sætninger i ord
- **Ordkendskab**
  Genkendelse af ordene *en, et, stor, stort*
- **Forståelse**
  Forstå hvordan man bygger en sætning op.

  Kendskab til punktum
- **Automatisering**
  Læse med betoning

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med en mindre gruppe børn i dagtilbud. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne-, fortælle- eller dramaopgave.

Supplerende materiale:
Puslehistorie *Kæmpen.* Kopier til alle børnene og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

*I dag skal vi læse en bog, som hedder **Kæmpen**. Hvorfor mon bogen hedder sådan? Prøv at kigge på billedet. Ved I, hvad en kæmpe er? Hvor tror I, kæmpen er? Lad os lige kigge på bagsiden.*

Vend bogen om og vis bogens bagside.

Hernede står **(peg)***: Hvad laver drengen? Hvad tror I, han laver? Hvad mon det har med kæmpen at gøre? Vi må se, hvad der sker inde i bogen.*

Vis titelbladet.

Gad vide, hvorfor drengen kravler?

Blad bogen igennem og tal om billederne. Hvad kan man se på billedet? Hvis børnene siger fx "En kat" så gentag: Ja, det er en stor kat, så de får knyttet ordene en/et og stor/stort til billederne. Stop, når I har læst side 15.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvordan mon den slutter?

Lad børnene komme med et par gæt. Kig derefter på side 16. Læs teksten og tal om billedet, og om hvordan det passede til børnenes gæt. Læg mærke til, at kæmpen står helt oppe i toppen af sin plante.

Hvorfor mon drengen løber væk?

Giv børnene hver en bog

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Vi skal huske at pege på ordene, mens vi læser. Hvor skal vi starte, når vi skal læse en bog? Rigtigt! Vi skal starte på forsiden. Hvor står der, hvad bogen hedder? Kan I sætte en finger på hver side af ordet? Kan I huske, hvad bogen hedder?

Læs bogen sammen med børnene. Peg på ordene, mens du læser. Husk tydelig udtale af en *stor/et stort*, så børnene lægger mærke til forskellen. Tal om teksten på side 16.

*Hvad står der her? **Kæmpen har en kæmpestor plante!** Hvorfor mon den er kæmpestor?*

Peg evt. på ordet Kæmpen og på første del af ordet kæmpestor. Spørg om børnene kan se, at det er næsten det samme ord. Sig ordene Kæmpen og kæmpestor meget tydeligt. Tal evt. om andre ting, som er eller kan være kæmpestore.

Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to. Husk at pege på ordene, når I læser. Først skal den ene læse. Bagefter skal den anden læse. Man må meget gerne hjælpe hinanden med at læse.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to.

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis der er behov for støtte, kan du pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle det.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Nu læser vi bogen sammen igen. Husk at pege på ordene, mens vi læser. Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde: læse med intonation

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Vi skal starte med bogens forside. Hvor er den?

Børnene peger på forsiderne af deres bøger.

Hvordan er det nu, man gør, når man læser?

Vis og sæt ord på, at man starter fra forsiden, bladrer side for side og slutter på bagsiden. Lad nogle af børnene vise det (uden at læse).

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Hvor er det nu, man skal starte, når man skal læse en bog?

Få børnene til igen at udpege forsiden.

Jeg peger på ordene, mens vi læser. I må også prøve, om I kan pege på ordene i jeres bøger, mens vi læser. I dag skal vi med vores stemmer prøve at vise, at tingene er kæmpestore.

Vis side 2 og peg på ordene.

*Så vi skal ikke sige **Kæmpen har en stor kat**. Vi skal sige **Kæmpen har en STOR kat**.*

Overdriv gerne din betoning.
Læs bogen sammen med børnene side for side. Peg på ordene, mens du læser, og overdriv, når I læser ordene *stor* og *stort*.

Brug gerne fx en blyant, når du peger, så din hånd ikke skygger for ordene.
Ros børnene, når de forsøger at følge med fingrene.
Når du bladrer i bogen, så sig:

Nu er jeg færdig med at læse på den side, så nu bladrer jeg videre til den næste.

Det er altså rigtig flot! I virkelig gode til at læse og pege på ord. Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to. Selv om man læser med stille stemme, så skal man kunne høre på stemmen, at kæmpens ting er meget store, når I læser.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Du skal støtte, hvis der er behov for støtte til at pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle, hvad der står.

3 Med bogen som udgangspunkt for tegneopgave

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Skal vi lige prøve at læse den sammen? Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Kan I også huske, at vi læste ***Kæmpen har en STOR kat****. Med stemmen kunne vi vise, at katten var kæmpestor!*
Vi skal prøve at læse bogen igen på samme måde.

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene.

I er virkelig dygtige! I kan jo læse bogen! Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to. Og I skal huske at pege på ordene, mens I læser.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis der er behov for støtte, kan du pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle det.

Klip brikkerne til teksten side 2 ud fra puslehistorien: *Kæmpen har en stor kat*., så der er et sæt til hvert barn.

Nu har I fået nogle brikker hver, og nu skal I åbne jeres bog på side 2. Det er den side med den store kat. Kan I se, hvordan ordene på siden passer til ordene på jeres brikker?

Hjælp, så alle får lagt den rigtige sætning foran sig. Læs teksten på brikkerne i kor, mens I peger på brikkerne. Læse derefter teksten på side 2 i kor, mens I peger på ordene. Børnene skulle gerne opdage, at der står nøjagtig det sammen.

Hvis nogle børn spørger, hvad punktummet er, så sig det hedder et punktum, og det står i slutningen af næsten alle sætninger.

Læg gerne flere sætninger fra bogen på samme måde.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I lime brikkerne fra sætningen ind i jeres tegne-/skrivebog. I må gerne finde på en ny ting, som kæmpen har, fx en stor spand eller en stor bil. I kan lime ordene ind. I må også gerne prøve at skrive dem. Og så kan I jo tegne, hvad det er, kæmpen har. Til slut kan vi høre om alle kæmpens ting.

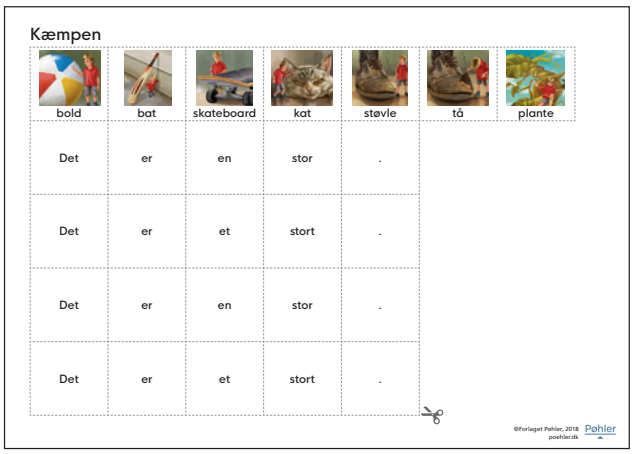
Kæmpen

bold	bat	skateboard	kat	støvle	tå	plante
Det	er	en	stor	.		
Det	er	et	stort	.		
Det	er	en	stor	.		
Det	er	et	stort	.		

©Forlaget Pøhler, 2018 poehler.dk Pøhler

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i dagtilbud

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder ...**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Opdele sætninger i ord

  Kendskab til sidetal
- **Ordforråd**
  Kendskab til farver
- **Forståelse**
  Sammenligne med egne erfaringer

  Stille spørgsmål til teksten
- **Automatisering**
  Genlæse teksten både alene og i kor

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med en mindre gruppe børn i dagtilbud. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne-, fortælle- eller dramaopgave.

Supplerende materiale:
Puslehistorie *Under vandet.* Kopier til alle børnene og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

Nu skal vi læse en bog, som hedder ***Under vandet****. Prøv at kigge på billedet. Hvad kan I se? Drengen har et særligt udstyr på, er der nogen, som ved, hvad det hedder?*

Lad børnene fortæller om deres oplevelser med vand og svømning. Bemærk også gerne, at det er et fotografi og ikke en tegning, der er på forsiden.

Vend bogen om, og vis bogens bagside.

Hvad kan man se her? Hvordan passer det til bogens titel: ***Under vandet?***

Tal om billedet.

Er der nogen her, der har set fisk svømme i virkeligheden? Er der nogen af jer, som selv kan svømme? Har I prøvet at kigge under vandet?

Vis nu titelbladet.

Hvad tror I, at der står over billedet af fiskene?

Vis side 2 og peg på ordene, mens du læser. Fortsæt på samme måde, men stop, når I har læst side 15.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvad mon der sker?

Lad børnene komme med et par gæt. Læs derefter på side 16. Snak om billedet.

Hvordan ser vi drengen nu? Er det mon samme dreng? Hvad gør han med sine arme og ben? Hvad har han i munden og foran sine øjne? Har han sine svømmefødder på? Hvorfor mon der står: ***Jeg er en søstjerne.*** *Er han det?*

Tal evt. med børnene om den konkrete og den overførte betydning af ordet stjerne.

Giv børnene hver en bog

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … Det er flot. Nu læser jeg på side 2, mens jeg peger på ordene. Kan I også pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig?

Læs hele bogen på denne måde.

Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to. Husk at pege på ordene og læse med stille stemme. Vi er jo mange

Lad børnene læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis der er behov for støtte, kan du pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle det.

2 Arbejd med fokusområde: orientering i bogen

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står. Vi starter med bogens forside. Det var flot!

Læs bogen sammen. Husk at børnene skal pege i deres bog for hvert ord, der læses.
Vend derefter tilbage til side 2 og læs den igen.

Kan I finde siden med en rød fisk **(side 6)***? Kan I læse, hvad der står? Kig på side 10. Kan I læse, hvad der står?*

I bogen er der en blå, rød, gul og lilla fisk. Der er også en prikket fisk og en søstjerne.

I er virkelig skrappe. Nu skal I prøve at stille spørgsmål til hinanden. I kan fx spørge: Kan du finde siden med en rød fisk?

Lad børnene prøve at stille et par spørgsmål hver efter det mønster.

I kan også spørge: Kan du læse side 10?

Lad børnene give hinanden læseopgaver på samme måde.

I er dygtige. Nu skal I prøve at læse bogen igen. I kan læse for hinanden to og to.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to og med stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis der er behov for støtte, kan du pege på ordene. Hvis de ikke kan huske, hvad der står, skal du bare fortælle det.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal tegne fisk, de kan være blå, røde, gule, lilla eller prikkede. De kan også have helt andre farver. Bagefter skal I fortælle om det, I har tegnet til hinanden. Fx "Jeg kan se en orange fisk" eller "Jeg kan se en sort fisk".

3 Med bogen som udgangspunkt for tegne-/skriveopgave

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Nu skal vi læse bogen sammen igen. Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Klip brikkerne til teksten side 4 ud fra puslehistorien: *Jeg kan se en blå fisk.*, så der er et sæt til hvert barn.

Nu har I fået nogle brikker hver, og nu skal I åbne jeres bog på side 4. Hvad mon der står på side 4? I må gerne kigge på billedet på side 5. Der står: ***Jeg kan se en blå fisk.*** *Det er flot læst! Mon ordene på siden passer til ordene på jeres brikker?*

Sørg for at alle får lagt den rigtige sætning foran sig. Læs teksten på brikkerne i kor, mens I peger på brikkerne. Læse derefter teksten på side 4 i kor, mens I peger på ordene. Børnene skulle gerne opdage, at der står nøjagtig det sammen.

Hvis nogle børn spørger, hvad punktummet er, så sig det hedder et punktum, og det står i slutningen af næsten alle sætninger.

Læg gerne flere sætninger fra bogen på samme måde.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I lime brikkerne fra sætningen ind i jeres tegne-/skrivebog. I må også gerne finde på en ny farve til en fisk. Så skal I bare lime brikkerne ***Jeg kan se en … fisk****. ind i bogen og så selv tegne og farve jeres nye fisk.*

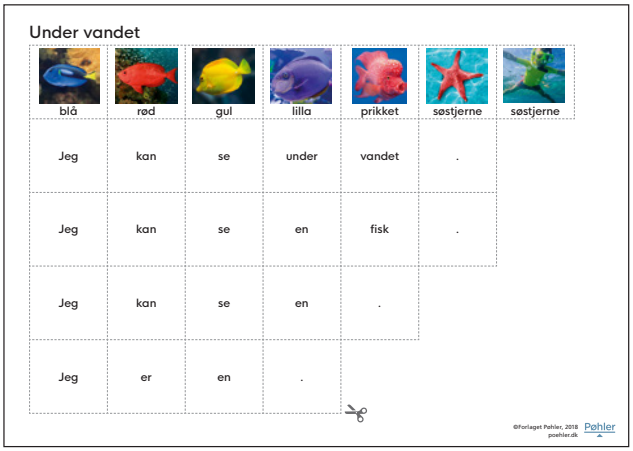
Under vandet

blå	rød	gul	lilla	prikket	søstjerne	søstjerne
Jeg	kan	se	under	vandet	.	
Jeg	kan	se	en	fisk	.	
Jeg	kan	se	en	.		
Jeg	er	en	.			

©Forlaget Pøhler, 2018 poehler.dk Pøhler